

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ ขอบเขตของเนื้อหาการวิจัยประกอบด้วย 1) การบริหารสถานศึกษาได้แก่ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป 2) บทบาทเขตพื้นที่การศึกษาในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) การประชุมปฏิบัติการผู้บริหารสถานศึกษาในภาคใต้ 6 ครั้ง จำนวน 60 คน 2) สัมภาษณ์งานวิจัยชุดโครงการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7 เรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ มีปัญหาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการการมีปัญหากับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการเรียน ครูขาดทักษะในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีจำกัด การนิเทศภายในยังไม่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านบริหารงบประมาณมีปัญหาเกี่ยวกับงบที่ได้รับไม่เพียงพอ การใช้งบประมาณไม่เป็นไปตามแผน ขาดการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ ด้านการบริหารบุคคล มีปัญหาอัตราค่าจ้าง ที่ได้รับไม่เพียงพอกับภาระงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษายังไม่มีอำนาจเบ็ดเสร็จในการบริหารบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป มีปัญหาเกี่ยวกับงานธุรการ ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร อาคารสถานที่และครุภัณฑ์เพื่อการศึกษาไม่เพียงพอ งานกิจการนักเรียนยังไม่มีระบบการจัดการที่ชัดเจน ชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้จากการวิจัย คือ การพัฒนากระบวนการบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไป ให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา โดยกำหนดให้มีแผนคู่มือการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากร กำกับติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง 3) บทบาทของเขตพื้นที่การศึกษาในการสนับสนุนการจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์การบริหาร และการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้อง ส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์คุณภาพระดับเขตพื้นที่การศึกษา สนับสนุนแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา สนับสนุนการบริหารบุคลากรของสถานศึกษา สนับสนุนการบริหารงบประมาณ การวางแผนแนวปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

The purposes of the research were to study the problems of school management and to present the strategies in order to develop the school management systems in the southern educational areas. The research scopes were; 1) school management system which consist of academic, personnel, budget and general affairs management, 2) the roles of the Office of Basic Educational Areas that supported management systems. The qualitative method was used to conduct the research which were divided into two stages which were 1) 6 workshops for 60 administrators from schools in the south were held, 2) synthesize the research projects on quality management of schools in the southern educational areas and seven other related projects.

It was found that 1) the schools in the southern areas faced all 4 problems which were: 1) academic management problem. This tended to fall in to the problems of school curriculum, learning management and evaluation. Teachers lacked of skills of learners based system. There were limitations of research for educational development. Internal accreditation did not play an important role of educational quality development. 2) There was insufficient budget for budgeting management. The schools did not follow the budget plans or systematic checking. 3) Personnel management tended to face the problems of lacking teachers and staff. The administrators did not have their own power to manage these problems. 4) Looking at the general management; there were secretariat problems. There were also not enough information for management, infrastructure. Moreover, there was not enough educational support equipment. There was unclear system in students affairs management, and lack of community involvement. 2) The strategies for development of management system gained from the research that the development of academic management, budget management, personnel management and general management should meet the schools needs. There should have plans and management manuals. The human resources development should be adopted and there should be continually follow up systems. 3) In order to help schools be more efficient in general management, the educational offices in the areas should play important roles to support school management which were helping schools to set management visions, providing education to meet the need of the communities and stakeholders, promoting quality for education by setting standard of indicators in each educational area, supporting the school strategic and action plans, personnel management and budgeting management and planning.